

AB-lid Helma Neppérus:

“Regiogemeenten moeten beter gebruikmaken van elkaars expertise”

Een grote groep, die elkaar niet goed kent, te weinig bij elkaar komt en te veel tegengestelde belangen heeft. Zo typeert Helma Neppérus, fractievoorzitter van de VVD in Voorschoten, de werkzaamheden in het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland. De evaluatie van één jaar Holland Rijnland door PriceWaterhouseCoopers moet er volgens haar toe leiden dat in elk geval de vergaderfrequentie binnen de regio omhoog gaat.

“Het is wennen,” is de eerste reactie van Helma Neppérus als haar naar haar ervaringen met één jaar Holland Rijnland wordt gevraagd. “Het AB is een grote groep mensen uit veel verschillende gemeenten. Een deel kent elkaar wel, maar er zijn er ook die minder bekend zijn. Dat komt ook omdat sommige gemeenten wisselende vertegenwoordigers afvaardigen. De vergaderfrequentie is daarbij te laag om een eenheid te kunnen vormen.” Aan het enthousiasme van de leden van de AB en DB ligt het niet volgens Neppérus. “Maar met een overleg eens in de drie maanden en een agenda van hier tot Tokio kom je niet ver. Ik hoop dat de evaluatie ertoe zal leiden dat de vergaderfrequentie op zijn minst toeneemt naar eens per twee maanden.” Wat voor de regio-vertegenwoordigers in elk geval een verbetering is, is dat de vergaderstukken nu op tijd zijn. “Maar dan wel net op tijd, het zou mooi zijn als we nog meer tijd zouden krijgen om ons op de vergaderingen voor te bereiden.” Probleem is volgens Neppérus ook dat wethouders die niet in het AB of DB zitten duidelijk op afstand zijn geplaatst en ook maar

Helma Neppérus: “De vergaderfrequentie is te laag om een eenheid te vormen.”

eens in de paar maanden een overleg hebben met de regio.

Knelpunten

Neppérus ziet verschillende knelpunten in het functioneren van de regio. “Naast het feit dat het geen coherente groep is, lopen de belangen uiteen. Ik kan me goed voorstellen dat er gemeenten zijn die zich weinig betrokken voelen bij de vraagstukken waar andere gemeenten aan de rand van de regio mee worden geconfronteerd, zoals nu bijvoorbeeld met de gebiedsverkenning Haarlemmermeer/Bollenstreek. Maar zo kijken wij in Voorschoten ook heel anders tegen de N11-west aan, dan de meeste andere gemeenten.” Zij constateert ook een groot verschil tussen de twee ‘oude’ regio’s als het gaat om de manier waarop tegen volkshuisvesting wordt aangekeken.

Samenwerking geëvalueerd

Bij de oprichting van Holland Rijnland in november 2004 is afgesproken de samenwerking na een jaar te evalueren. Peter Teunisse van PriceWaterhouseCoopers heeft hiervoor de afgelopen maanden gesprekken gevoerd met leden van het Dagelijks en Algemeen Bestuur, gemeentambtenaren en enkele instanties die nauw bij de regio zijn betrokken. Op 1 december heeft Teunisse hiervan mondeling verslag gedaan aan het DB.

Los hiervan is al eerder gebleken dat er enkele kleine foutjes in de gemeenschappelijke regeling zijn gesloten. Deze worden in 2006 met een eerste wijziging van de regeling gladgestreken. Dan vindt ook de aanpassing plaats van het aantal deelnemende gemeenten van zestien naar twaalf.

Het AB van 16 februari 2006 moet zich uitspreken over een voorstel van gewenste en noodzakelijke aanpassingen van de gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland. Dit voorstel maakt vervolgens een ‘ronde’ langs de colleges van B&W en de gemeenteraden van de Holland Rijnland-gemeenten. Midden 2006 wordt het Algemeen Bestuur gevraagd zijn goedkeuring te hechten aan de wijziging van de gemeenschappelijke regeling. ■

In dit nummer van SamenGevat staan drie onderwerpen centraal. Allereerst een evaluatie van een jaar samenwerking in Holland Rijnland. Het afgelopen jaar is uitgebreid gediscussieerd over het profiel van Holland Rijnland. Inmiddels ligt er een voorstel van het Algemeen Bestuur. Enkele reacties van betrokkenen. Door fusies zijn er twee nieuwe gemeenten ontstaan in Holland Rijnland: Katwijk en Teylingen. Interviews met Cees Waal, waarnemend burgemeester van Sassenheim en Joop van der Reijden, waarnemend burgemeester van Valkenburg.

“In de Bollenstreek wil de vlam nogal snel in de pan slaan als het om volkshuisvesting gaat. In de Leidse regio kennen wij al sinds jaar en dag een gemeenschappelijk beleid ten aanzien van de woonruimteverdeling. Ik denk niet dat een Katwijker bang hoeft te zijn, dat een Voorschoter zich in zijn gemeente wil vestigen, en omgekeerd zal het niet anders zijn.” Neppéus is ook van mening dat het democratisch gehalte van de regio nog een moeilijke zaak is. “Als vertegenwoordigers van de gemeenten worden wij geacht namens de gemeenteraad te spreken. Maar dat is natuurlijk lastig als je per gemeente maar twee mensen naar het Algemeen Bestuur kan afvaardigen. De politieke verhoudingen binnen het AB zullen daarom nooit helemaal overeenkomen met die van de gemeenteraden. Bij Leiden ligt dat anders, omdat die meer afgevaardigden heeft en die kunnen daarom wat makkelijker de verschillende geluiden binnen hun gemeenteraad naar voren brengen.”

Zichtbaar maken

Verder acht Neppéus het van belang dat het Rijk eens duidelijk

maakt waar zij nu binnen het bestaande systeem van bestuurlijke verantwoordelijkheden met regio's naartoe wil. Dat is een vraagstuk dat ook de betrokkenheid van de burger bij de regio raakt. “Want die is er dus niet. Ik vind het al moeilijk om mijn buurvrouw duidelijk te maken wat de provincie nu eigenlijk doet, om nog maar te zwijgen over een waterschap. Neem nu de waterschapsverkiezingen. Er is veel aan gedaan om die onder de aandacht van de burgers te brengen, maar nadat die verkiezingen achter de rug waren heeft geen mens gehoord wie er nu eigenlijk zijn gekozen. Bij de verkiezing in Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg voor de raad van de nieuwe fusiegemeente is minder dan de helft van kiezers komen opdagen. Je kunt je dus afvragen hoe je de burger kunt duidelijk maken wat voor hem het belang is van het gemeentebestuur en van de regio.” Daarom moet de regio voor de burger zichtbaarder worden, zodat hij ook weet waar hij met zijn vragen terecht kan. “Als de verschillende gemeenten meer gebruikmaken van elkaars expertise en afdelingen, ben je al een eind op

weg. Je hoeft niet steeds het wiel opnieuw uit te vinden. Dan praat je over samenwerking waarvan je het belang kunt duidelijk maken. Voor schoten, Wassenaar en Oegstgeest hebben hiertoe een goede aanzet gegeven door met een gezamenlijke rekenkamer te gaan werken.”

Voordelen

Toch ziet Neppéus op verschillende beleidsterrein duidelijke voordelen. “Voor de woonruimteverdeling en het beleid ten aanzien van bedrijfstreinen is een gemeenschappelijke aanpak van duidelijk belang. Ook het economisch en toeristisch beleid is gebaat bij een regionale benadering.” Of ook de infrastructuur in dat rijtje thuis hoort, is voor Neppéus moeilijker te zeggen. “Een weg loopt van A naar B, maar die twee plaatsen hoeven natuurlijk niet in dezelfde regio te liggen. Voor de bestaande N11 zijn de verkeersstromen van en naar Alphen van belang, maar die gemeente hoort niet bij Holland Rijnland. Het zou verkeerstechnisch dus zinvol zijn als Alphen zich bij de regio zou voegen. Alleen, waar houdt het op?”

Eerste conferentie over investeringsstrategie

Op donderdag 24 november is de eerste van twee conferenties gehouden over de investeringsstrategie van Holland Rijnland. Onder voorzitterschap van Willem Vermeend bespraken en bediscussieerden de aanwezigen de financiering van enkele grote projecten, zoals de RijnlandRoute, de RijnGouweLijn-west, het Offensief van Teylingen en het Groenfonds voor het veenweidegebied. De conferentie was speciaal voor ambtelijke vertegenwoordigers van de Holland Rijnland-gemeenten. Tot de aanwezigen hoorden onder andere de gemeentesecretarissen en de hoofden ruimtelijke ordening, grondzaken, verkeer en vervoer en financiën. Van elke gemeente was een vertegenwoordiger aanwezig.

De grote projecten van Holland Rijnland kwamen uitgebreid voor het voetlicht, inclusief de financiële consequenties. Daarbij ging het ook over de verdeling

van de kosten over de verschillende overheden (Rijk en provincie) en de eventuele bijdragen van regio en gemeenten.

De verdeling van de kosten kwam ook terug in de discussies. De deelnemers beseften dat het om grote bedragen gaat voor de regiogemeenten. Een ruimte meerderheid van de aanwezigen was het er echter over eens dat de gemeenten hiervoor niet moeten weglomen. Daarnaast werd er gesproken over de meerwaarde van de projecten, het inzichtelijk maken van de kosten en het werken aan draagkracht.

Conclusie van de bijeenkomst was dat er moet worden gezocht naar een goede verdeelsleutel voor de kosten en welke kostendragers daarvoor in aanmerking moeten komen.

Op 12 januari vindt een tweede conferentie plaats, dit keer voor bestuurders.

Het streven is voor die bijeenkomst een aantal modellen gereed te hebben voor de verdeling op hoofdlijnen van de gemeentelijke bijdragen over de diverse kostendragers.

Discussie onder leiding van Willem Vermeend

“Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt op agenda regio”

Hoe kan de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt worden geoptimaliseerd? En hoe blijft de maakindustrie in het gebied van Holland Rijnland ook in de toekomst verzekerd van goed opgeleide medewerkers?

Het nieuwe TechnoPark van het Regionaal Opleidingscentrum (ROC) Leiden moet daar een belangrijke bijdrage aan leveren. Niet alleen fysiek met op praktijkonderwijs gerichte ruimten, maar ook ‘virtueel’. “Het TechnoPark is in feite de locatie waar onderwijs, brancheorganisaties, bedrijven en overheid samenwerken aan de arbeidsmarktagenda van de komende jaren,” zo zegt Jacques van Gaal, voorzitter van het College van Bestuur van ROC Leiden.

Achtergrond voor de ontwikkeling van het TechnoPark is het toegenomen besef dat techniek van groot belang is voor de Nederlandse economie. Van Gaal: “De maakindustrie is nog steeds een van de pijlers onder de BV Nederland. Het is een illusie te denken dat ons land kan volstaan met een diensteneconomie. De zogeheten *Industriebrief* van het ministerie van Economische Zaken heeft dat nog eens onderstreept. Zo’n 800.000 mensen vinden werk in de Nederlandse maakindustrie. Ook in Holland Rijnland is deze sector van groot belang. Onlangs hebben de Kamer van Koophandel en de Metaalunie het rapport *Naar een nieuw industrieel elan in Rijnland* gepubliceerd. Onze regio telt in de maaksector bijna 1200 bedrijven met 14.000 medewerkers, die goed zijn voor een bijdrage aan de economie van 1 miljard euro. De sector is de laatste jaren sterk veranderd. Met de globalisering

is veel productiewerk verhuisd naar elders. Er is echter veel hoogwaardige industrie overgebleven, die hoge eisen stelt aan het opleidingsniveau van de medewerkers. Daarnaast telt Holland Rijnland veel kleinschalige en middelgrote bedrijven in bijvoorbeeld de bouw- en metaalsector. Dat soort werk kun je niet globaliseren. We zullen altijd een loodgieter of timmerman nodig hebben. Ook in die vraag moeten we de komende jaren blijven voorzien.”

Ketens

Om techniek weer op de arbeidsmarktagenda te krijgen is het volgens Van Gaal van eminent belang dat bedrijfsleven, onderwijs en overheid nauw samenwerken. Hij spreekt in dit verband van ‘netwerken en ketenorganisaties’. Van Gaal: “Landelijk gebeurt dat al. Bijvoorbeeld door Platformen voor Beta-techniek, Technocentra, Kamers van Koophandel, het ministerie van EZ, VMBO’s en ROC’s, kenniscentra en brancheverenigingen. Ook in onze regio is al veel samenwerking. Het ontbreekt alleen nog aan regie. Dat willen we de komende tijd oppakken. Het ROC wil hierbij een sterk stimulerende rol spelen. Het is zinloos als partijen geïsoleerd werken. Het heeft voor een ROC geen zin jongeren op te leiden voor functies waar de markt niet op zit te wachten.”

Van Gaal omschrijft het TechnoPark Leiden als een middel om de ketenvorming tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid optimaal vorm te geven. “Het idee is niet geheel nieuw. In de Drechtsteden en in Twente functioneren al dit soort centra. We bouwen aan het Lammenschanspark in Leiden een nieuw complex. Dat doen we in nauwe samenwerking met de Bouwopleiding Rijnland, de vakopleiding voor stakadoors SPOS, Electrowerk en SGP Infratechniek. Er komen veel praktijkruimten in het gebouw. We gaan leerlingen in bedrijfsachtige situaties opleiden, waardoor de drempel tussen theorie en praktijk zo klein mogelijk is. Dat maakt het onderwijs

voor jongeren veel aantrekkelijker en uitdagender. We verwachten dat dit ertoe leidt dat meer jongeren hun opleiding afmaken. Verder willen we de doorstroom van VMBO en MBO versterken. Want de VMBO’er wordt pas gekwalificeerd als hij een MBO-opleiding heeft doorlopen. Dat geeft jongeren betere kansen op de arbeidsmarkt.”

Stimuleringsagenda

Ook bij de overheid begint het belang van een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt steeds meer door te dringen. Maar met name de lokale overheden kunnen hier volgens Van Gaal nog meer urgentie aan geven: “De provincie heeft een eigen stimuleringsagenda ontwikkeld en daar een subsidiepot van 2,7 miljoen euro aan gekoppeld. Ook in onze eigen regio zouden gemeenten meer aandacht kunnen tonen voor onze initiatieven, want de maakindustrie in Holland Rijnland draagt toch een miljard bij aan onze economie. Buiten de regio heeft men de handschoen inmiddels wel opgepakt. In Alphen aan den Rijn werkt de gemeente nu nauw samen met het onderwijs bij de ontwikkeling van een leerpark. De komende tijd ontwikkelen we nieuwe initiatieven om het onderwerp ook in Holland Rijnland op de politieke agenda te krijgen.”

ROC Leiden

10.000 deelnemers in 6 sectoren

3.200 deelnemers in techniek (werktuigbouw, auto en vervoer, bouw, elektrotechniek)

750 medewerkers

Huisvesting: nu nog in 21 gebouwen over Leiden, Leiderdorp en Lisse. In toekomst twee vestigingen:

Lammenschanspark, Leiden CS

Kenniseconomie, bollen en aantrekkelijk woonklimaat kernpunten in DB-voorstel regioprofiel

Een woonregio, een aantrekkelijk en open landschap, een levensvatbare bloemen- en bollensector in de Bollenstreek en een sterk ontwikkelde kenniseconomie in het gebied rond Leiden. Dat zijn enkele hoofdpunten in het voorstel van het Dagelijks Bestuur (DB) voor het profiel van de regio, waarover de vertegenwoordigers van de zestien Holland Rijnland-gemeenten zich midden december mogen uitspreken.

Het DB-voorstel is het voorlopige eindpunt van een uitgebreide discussie over het profiel van de regio, die ruim een jaar geleden is gestart. Na vaststelling is het profiel een van de uitgangspunten van de regionale structuurvisie, die begin 2007 gereed moet zijn.

Het voorstel bestaat uit drie delen. Het eerste deel bevat een beschrijving van de inspirerende regio die Holland Rijnland kan zijn. Het tweede deel is een opsomming van de keuzes die nodig zijn om het gestelde doel te bereiken. Het derde deel beschrijft globaal de consequenties van deze keuzes, die richtinggevend zijn

voor de regionale structuurvisie.

In het profiel spreekt het DB zich uit voor een regio die zich onderscheidt door een diversiteit aan landschappen, kleinschaligheid en open ruimte. Leiden neemt een bijzondere positie in. Niet alleen door de rijke cultuurhistorie van de stad, maar ook omdat Leiden steeds meer onderdak biedt aan een creatieve, hoogopgeleide, goedverdienende en internationaal georiënteerde bevolking. Het bollen- en bloemencluster neemt in de vorm van de Greenport Bollenstreek een belangrijke positie in. Niet alleen voor de werkgelegenheid, maar ook voor het toerisme. Naast de agrarische sector en het toerisme zijn kenniseconomie, zorg en dienstverlening de belangrijke economische peilers van Holland Rijnland en geven de regio – mede door de prestaties van belangrijke instellingen als de Leidse universiteit, het LUMC en ESA-Estec – een internationaal toonaangevende positie op het gebied van bio sciences, zorg en ruimtevaart.

Om de toekomstvisie gestalte te geven, kiest Holland Rijnland voor een ontwikkeling als woonregio met inachtneming van een migratiesaldo 0. De beperkte stedelijke ontwikkeling in de regio vindt vooral plaats in de As Leiden-Katwijk (Valkenburg). Speerpuntsectoren als het bollen- en bloemencluster, het toerisme, en kennisintensieve bedrijven op het gebied van life sciences, zorg en ruimtevaart krijgen daarbij alle ruimte.

Het afgelopen jaar is uitgebreid gediscussieerd over het profiel van de regio. Op uitnodiging van het regiobestuur hebben ook maatschappelijke organisaties, bedrijven en instellingen aan die discussie deelgenomen en een eigen inbreng geleverd. Tijdens de regiomanifestatie in april van dit jaar zijn drie van die bijdragen 'bekroond' met een regioprijs. Daarbij ging het om de bijdragen van het adviesbureau Blaauwberg, woningbouwcorporatie Portaal en Huurdersbelangenorganisatie FHLO. Op deze pagina's reacties van deze instellingen op het DB-voorstel. ■

“Trots en inspiratie klinken nu duidelijk door”

Lex de Boer is directeur van woningbouwcorporatie Portaal in Leiden

Het doet me deugd, dat mijn bijdrage destijds blijkbaar iets heeft opgeroepen. Trots en inspiratie klinken nu duidelijk door, al blijf ik vinden dat ambtelijk jargon als “de as Leiden-Katwijk” niet in een stuk als dit thuis hoort. Ik fiets gewoon in het gebied tussen Leiden en Katwijk, nooit een as gezien.

- Inhoudelijk mis ik als verwoed zeiler de watersport. Misschien is een jachthaven in Katwijk teveel gevraagd, maar kijk naar de Kaagweek, ik denk een van de oudste zeilwedstrijden van Nederland, of de molentocht zowel per schaats als per trekschuit, het KNWV-opleidingscentrum aan de Braassem. Mooie evenementen, die het waterrijke karakter van de regio benadrukken. De opgave om binnen- en buitenwater te verbinden blijft een uitdaging voor de regio vormen.
- Als er koers wordt gekozen mis ik de argumenten en de consequenties van migratiesaldo 0. Als huisvester zie ik in onze regio nog veel bouw mogelijkheden die het landschap kunnen versterken in plaats van aantasten. Groene corridors kunnen wellicht voorkomen dat alles aan elkaar groeit, maar zijn lang niet op alle plaatsen logisch. En als nuchtere toeschouwer lijkt het soms vooral een identiteitsspel van gemeentelijke overheden.

- De regio houdt het veenweidegebied vrij van bebouwing. Lees ik dan tussen de regels dat we wel in de duinen gaan bouwen? Lijkt me geen goed idee. Ik zou zeggen voeg toe dat ook de duinen vrij worden gehouden van bebouwing.
- Als ik lees dat er financiële bijdragen van gemeenten nodig zijn voor investeringen in groen en cultuurhistorie denk ik meteen: die zijn nog niet binnen. Of het een onhandige formulering of een terechte achterdocht is kunt u bepalen. Denk als het om cultuurhistorie gaat trouwens ook aan investeerders als marktpartijen en woningcorporaties. Mee-ontwikkelen van groen en hergebruik van monumenten is daar goed bespreekbaar.
- In de categorie bestuurlijke taboes tenslotte. Het verhaal wint ook ruimtelijk aan kracht als het wordt verbonden aan de Rijnstreek. Wij zoeken met andere corporaties naar mogelijkheden om de volkshuisvestelijke verbindingen in het gebied ten oosten van Leiden te versterken omdat wij daar alle aanleiding toe zien.

Succes met de verdere vertaling naar concrete actie!

Kun je een talentenregio op slot doen?

*Aart van Bochove
is directeur van
het beleidsadvies-
bureau Blaauw-
berg in Leiden.*

Misschien ben ik wel een slecht vaderlander, maar ik vind dat al dat lokaal-patriottisme in het regioprofiel niet prettig: een inspirerende regio; een 'gouden ruggengraat'; 'adembenemende vergezichten'; 'geliefd bij bewoners en bezoekers'; 'cultuurhistorisch een rijke regio'....

De overheid maakt dit profiel, niet de VVV. Bewoners en ondernemers van de regio hebben geen peptalk nodig. We zijn hoogopgeleid, zoals het profiel constateert, en bepalen zelf of we het hier mooi vinden. We hebben liever geen overheid die ons steeds maar vertelt dat we zo trots moeten zijn, maar een overheid die goede analyses maakt van de problemen in de regio in de nabije toekomst en van de kansen van Holland Rijnland in de steeds harder wordende concurrentie tussen de regio's. Het hoort er niet om te gaan of het hier mooier en beter is dan in Delfland, Kennemerland, de Veluwe, Zeeland of Zuid-Limburg. Het hoort te gaan om een overheid die dienstbaarder is, beter samenwerkt, beter gebruik maakt van het menselijk talent dat voor handje is, bescheidener en effectiever is dan die in Delfland, Kennemerland, of waar ook.

Waarom dat roepen vanaf de zeepkist dat het hier zo prachtig is? Is dat het Calimero-effect – een kleine regio tussen twee reuzen? Of zou het een vorm van overstemmen zijn van onzekerheid?

Duurzame grondstof

Holland Rijnland blinkt uit in jonge, goed opgeleide mensen. Dat is de enige duurzame grondstof van de regio. Doe daar wat mee, lok ze uit tot ondernemerschap, draag verantwoordelijkheden aan ze over, laat ze hun eigen huizen bouwen, bedrijven starten, wijken runnen, milieubaar scheppen, civil society beheren. Wijs contouren aan waarbinnen dat moet gebeuren (Oude Rijn-zone, Valkenburg, verdichting in de bebouwde kom, nieuwe parklandschappen. Maar suggereer niet dat je de regio wel op slot kunt doen – migratiesaldo null – en vervolgens de inwoners gaat vertellen dat ze mogen kiezen waar ze gaan werken: toerisme, kennis-economie, zorg, dienstverlening of Greenport. Zo werken economie en maatschappij niet meer. En voor zover ik weet de ruimtelijke ordening ook niet. Een goed ruimtelijk plan lokt investeerders en bewoners uit hun eigen plannen naast die van de overheid te leggen, schept ruimte voor initiatief, geeft vertrouwen in kwaliteit van de dienstverlening en bindt talenten aan de regio door ze verantwoordelijkheid te geven. Als er een regio geschikt is voor ruimtelijke ordening volgens deze 'state of the art', dan is het Holland Rijnland. Ik blijf hopen dat, na deze profielschets, de regionale structuurvisie daar de sporen van zal dragen.

"Traject heeft nog te weinig profiel"

*Mieke Weterings
is secretaris van
de Federatie van
Huurdersorganisa-
ties in Leiden en
Omstreken*

Ja, maar ...

Met de voorliggende profielschets voelt de FHLO zich in een spagaat gebracht. We willen zo graag opbouwend voor de dag komen, en een aantrekkelijke partij zijn die vaker en volwaardig wordt betrokken bij allerlei ontwikkelingen in de regio. Maar de profielschets biedt niet zonder meer voldoende garanties voor een veilige, gezonde, aangename en betaalbare dagelijkse leefomgeving, dus moeten we wel met kritiek komen. Vanwege de beperkte lengte van deze reactie doen we dat dan maar rechtuit.

Ja: iedereen wil wel onderdeel uitmaken van zo'n regio zoals deze romantisch beschreven is in de notitie, met blanke duintoppen langs en open landschappen tussen cultuurrijke stads- en dorpskernen, met de nadruk op de versterking van hoogwaardige, schone en kennisgeoriënteerde bedrijvigheid, met het allerbelangrijkste bollengebied van de wereld, en vol met slimme en vermogende mensen in de bloei van hun leven.

Maar: de schets laat liggen dat de zaak er op veel plaatsen in de regio niet zo ideaal bijstaat, en dat er veel werk nodig is om bestaande wijken en bestaande bedrijventerreinen te transformeren voor hoge gebruiks- en belevingswaarden in de toekomst. Daarbij moeten voor aanmerkelijke groepen van bewoners, ondernemers en recreanten kosten goed beheert worden. Weliswaar ligt de gemiddelde financiële bestedingsruimte van inwoners gunstig ten opzichte van het landelijke gemiddelde, maar de lagere financiële klassen zijn ook flink vertegenwoordigd.

En maar: het openhouden van het landschap vergt hoge dichtheden van woningen, bedrijven en voorzieningen binnen bestaande bebouwde gebieden en nieuw te bebouwen groengebieden. Hiervoor zijn soms grote herstructureringen en creatieve stapelingen van functies nodig, inclusief (dak)tuinen, ruime balkons, bomen en ander groen, buitenspeelruimte en parkeerplaatsen. Ook moeten er veel duidelijkere keuzes worden gemaakt voor verkeer en andere infrastructuur (inclusief Schiphol), willen deze aspecten geen wrede (allesbepalende en onomkeerbare) versterking vormen van de verblijfsgebieden binnen onze mooie regio.

We komen er niet met vage fraseringen als 'een goede infrastructuur is een voorwaarde voor bebouwing', 'woningbouw en voorzieningen moeten voldoen aan ontwikkelingen in de samenleving', 'het vertalen van de kwaliteit van water in het verbeteren van recreatiemogelijkheden' en 'rekening houden met bestaande bedrijvigheid'.

Het geschetste toekomstbeeld delen we dus wel, maar het traject daar naartoe heeft in onze ogen nog te weinig profiel.

december 2005

“Fusie maakt gemeente èn regio sterker”

De fusie van Sassenheim, Voorhout en Warmond tot Teylingen levert een sterkere gemeente op en is daarmee ook goed voor de samenwerking in Holland Rijnland. Dat is de stellige overtuiging van Cees Waal, tot eind van dit jaar waarnemend burgemeester van Sassenheim. “Onze inbreng in de regio wordt steviger. Daarnaast maakt de verkleining van het aantal gemeenten het bestuurlijke proces in de regio wat eenvoudiger.”

Op 30 november mochten de inwoners van de drie Teylingen-gemeenten naar de stembus voor de verkiezing van de nieuwe gemeenteraad. Slechts 40 procent van de kiesgerechtigden maakte van deze mogelijkheid gebruik – nog minder dan in de nieuwe gemeente Katwijk (49%). “Een zorgelijk laag percentage,” stelt Waal een dag later vast. “De raadsverkiezingen leven bij de burger toch minder dan we vooraf dachten. Misschien is het wegblijven bij de stembus een protest tegen de fusie van de drie gemeenten. Dat is heel goed mogelijk. Maar misschien komt het ook omdat we niet kunnen profiteren van de publiciteit rond de gemeenteraadsverkiezingen elders in Nederland, die pas in maart volgend jaar worden gehouden. We hoopten eerder dit jaar dat we de verkiezingen tegelijk met Katwijk konden houden. Dan zouden er op twee plaatsen in de regio verkiezingen zijn. Dat levert ongetwijfeld meer publiciteit op. Maar de Eerste Kamer keurde het fusievoorstel pas op het laatste nippertje goed. Het zou beter zijn geweest als de wetgever het mogelijk had gemaakt de verkiezingen op 7 maart te houden en de fusie in mei te laten ingaan.”

De fusie van Sassenheim, Voorhout en Warmond is min of meer opgelegd door de provincie. Met name in Voorhout bestond er veel weerstand tegen. Waal: “We hebben een enquête gehouden. Daaruit bleek een duidelijke voorkeur voor zelfstandigheid van de drie gemeenten. Maar uiteindelijk heeft een meerderheid de fusie toch geaccepteerd. Er komt een moment dat een gemeente te klein is om zelfstandig te functioneren. Dat speelt de vooral in War-

mond. Vijfduizend inwoners is gewoon te weinig om een hoogwaardig voorzieningenniveau en voldoende bestuurlijke slagkracht te leveren. Met 35.000 inwoners sta je wat steviger op de grond. Dat komt ook de samenwerking in Holland Rijnland ten goede. Vaak leefde in de afzonderlijke gemeenten toch het gevoel dat we niet groot genoeg waren om op een volwaardige manier mee te doen in de discussies. Nu zijn we een serieuzere partij. We hebben een groter ambtelijk apparaat met meer specialismen, dat zich beter kan inwerken in de onderwerpen en ook zelf ideeën kan aandragen. Onze inbreng wordt daarmee groter. Verder neemt door de fusies van Teylingen en Katwijk het aantal spelers in Holland Rijnland af. Daarmee wordt het proces wat overzichtelijker. Wellicht kunnen we dan ook meer invloed uitoefenen op het Dagelijks Bestuur. Daar wordt de koek uiteindelijk gebakken. Als je geen zitting hebt in het Dagelijks Bestuur, sta je als kleine gemeente toch wat verder van de besluitvorming af.”

Gezamenlijk

Waal is niet ontevreden over de samenwerking in Holland Rijnland. “De discussies over de Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek hebben duidelijk gemaakt dat de regio prima in staat is een gezamenlijk standpunt te formuleren. Nu staan ook het verleggen van het zoekgebied naar buiten onze regio en het aanpassen van de geluidscontouren weer op de agenda. De problematiek is complex. Het gaat om een afweging van belangen tussen Schiphol en de Greenport. Veel inwoners van de Bollenstreek werken op Schiphol. Tegelijk verdient de luchthaven aan de in- en export van bollen en bloemen. Er is een sterke verwevenheid. Maar het kan niet zo zijn dat de problemen van Schiphol worden afgewenteld op de Bollenstreek. Grootschalige woningbouw tast de Greenport-functie onherstelbaar aan. De Bollenstreek is het laboratorium van de bollenteelt. De handel en toelevende bedrijven zijn hier gevestigd. Als je dat aantast, haal je het fundament onder de hele sector vandaan.”

Betrokken

Heeft de opgelegde fusie van Teylingen de kloof tussen burger en politiek vergroot? Waal denkt daar genuanceerd over. “De burger denkt soms wellicht dat de politiek te hard loopt en zich niets gelegen laat aan de mening van het volk. Maar het Europees referendum heeft duidelijk gemaakt dat de burger de politiek ook keihard kan terugfluiten. In Sassenheim heb ik altijd de indruk gehad dat inwoners zich nauw betrokken voelen bij de lokale politiek. De wijkavonden waar burgers zich direct kunnen uitspreken over hun leefomgeving zijn een groot succes. Ook de servicelijn van de gemeente werkt uitstekend. Burgers weten ook de weg naar raadsleden te vinden. Ik hoop dat we deze werkwijze in Teylingen voortzetten.”

Joop van der Reijden – Valkenburg

“Als je zegt dat kleine gemeenten in de EU geen toekomst hebben, roep je boze geesten op”

“We zijn het postkantoor kwijtgeraakt en de Rabobank is vertrokken. Zo moet je het opgeven van de zelfstandigheid van Valkenburg zien tegen het licht van allerlei ontwikkelingen in de samenleving die naar schaalvergroting neigen,” aldus waarnemend burgemeester Joop van der Reijden van het nog net zelfstandige Valkenburg. Blij is hij er niet mee. “De fusie was formeel vrijwillig, maar psychologisch is het ons opgedrongen. Het betekent de teloorgang van de sociale cohesie in deze gemeente.”

“De provincie wilde dat Valkenburg door Leiden zou worden geannexeerd. Fusie met Katwijk was de andere optie. Het is duidelijk dat Valkenburg dan koos voor het minste van de twee kwaden, omdat Katwijk beter bij Valkenburg past dan Leiden. De bevolking van Valkenburg beseft terdege wat het probleem is, maar dat betekent niet dat zij onmiddellijk voordelen ziet in de fusie. Ik geloof er niet in dat het per sé noodzakelijk is dat alle kleinere gemeenten moeten opgaan in grotere verbanden. Kijk, dat ik bijvoorbeeld als burgemeester hoofd van de politie was stelde natuurlijk niet veel voor. Het beleid op het gebied van de openbare orde werd vooral in Katwijk resp. in Noordwijk bepaald. Maar ik deel pertinent de mening van Bram Peper niet, die als minister van Binnenlandse Zaken in een notitie schreef dat er in de EU geen ruimte is voor kleinere gemeenten. Dat noem ik het oproepen van boze geesten. Dat kleine gemeenten op het platteland het moeilijk hebben, begrijp ik. Maar de situatie in Valkenburg is geheel anders. De Rabobank is dan wel verdwenen, maar een paar honderd meter verder in Katwijk staat een vestiging. Met Katwijk werkten we al op diverse terreinen samen, zoals met sociale zaken. We zouden nog veel meer diensten hebben kunnen outsourcen, maar ik erken dat het wel de vraag is waar daarbij het optimum ligt.”

Afstand

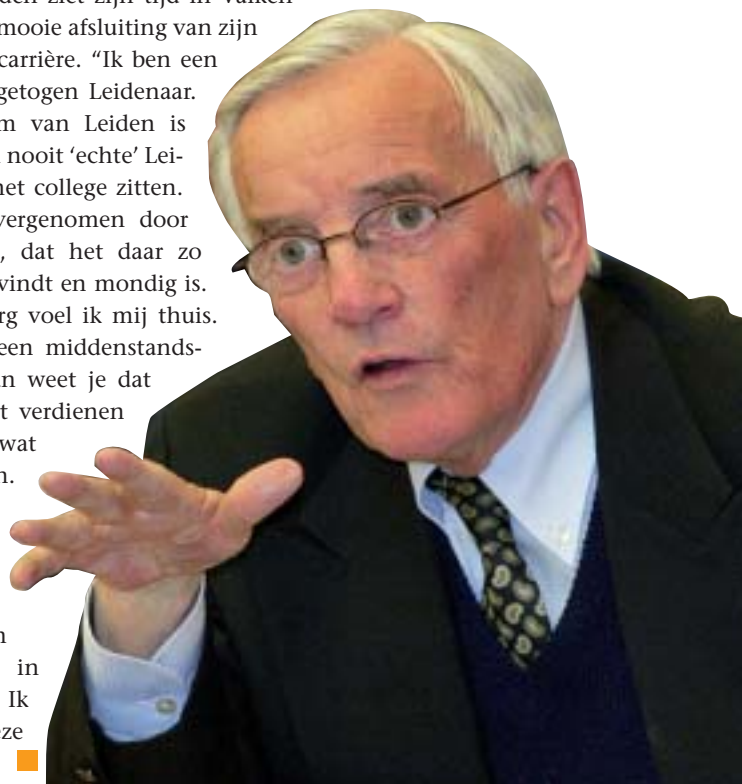
“Maar het gaat ook om de politieke gevolgen. Bij de fusie lever je niet alleen op lokaal niveau functies in, maar ook de politieke besluitvorming. Daarom vind ik het gedwongen samengaan in grote verbanden slecht, net zoals ik Holland Rijnland slecht vind. Er ontstaan te veel tussenlagen, waarbij bevoegdheden worden overgedragen uit naam van de efficiency. Bevoegdheden hebben de neiging om uit te dijen en de afstand tot de burger wordt groter. De opkomst voor de raadsverkiezing van de nieuwe gemeente was in Valkenburg met ruim 53% nog het hoogst, maar een totale opkomst van minder dan 50% is triest. In Teylingen was het nog erger. Ik ben het dus helemaal niet eens met Pechtold, die vindt dat lokale verkiezingen niet meer gelijktijdig gehouden hoeven te worden. Wanneer de politiek in de aanloop naar de landelijk geregelde gemeenteraadsverkiezingen avond

na avond op de televisie wordt gebracht, heeft dat zeker gevolgen voor de opkomst.”

Ook voor het personeel van de gemeente Valkenburg zal het wennen zijn, aldus Van der Reijden. “De meesten zullen in het gemeentehuis van Katwijk hun werkplek vinden. Daar gaat het er allemaal veel bureaucratischer aan toe als in Valkenburg. Dat bedoel ik niet in negatieve, maar in technische zin. Bij ons zijn de hiërarchische verhoudingen duidelijker, maar is tegelijkertijd de omgang veel informeler. Datzelfde geldt voor de band tussen bevolking en gemeente. Omdat hier iedereen lid is van dezelfde kerk en iedereen elkaar in dezelfde sportkantine ontmoet, weten wij vaak al wat er in de gemeente leeft, nog voordat een bepaald probleem in een overleg op tafel komt. Dat raak je kwijt. De sociale cohesie zal verdwijnen. Daarom is het psychologisch een slechte zaak dat het gemeentehuis wordt verkocht. Dat het nog openblijft voor aangiftes en als trouwzaal is natuurlijk maar een kwestie van tijd. Het is een illusie om te denken dat in het Duyfrak alleen maar Valkenburgers, Katwijkers en Rijnsburgers komen wonen. En ik geloof ook niet dat het bij de bebouwing van het vliegveld beperkt zal blijven tot 2.000 of hooguit 4.000 woningen. Als de PvdA in de regering komt, zal die het vliegveld zo vol mogelijk willen bouwen. Dan zullen de oorspronkelijke Valkenburgers veruit de minderheid van de bevolking zijn.”

Afsluiting

Van der Reijden ziet zijn tijd in Valkenburg als een mooie afsluiting van zijn bestuurlijke carrière. “Ik ben een geboren en getogen Leidenaar. Het probleem van Leiden is dat er vrijwel nooit ‘echte’ Leidenaren in het college zitten. Leiden is overgenomen door het intellect, dat het daar zo leuk wonen vindt en mondig is. In Valkenburg voel ik mij thuis. Ik kom uit een middenstandsgeslacht, en dan weet je dat je eerst moet verdienen voordat je wat kunt uitgeven. Die houding zie je niet in de stad, maar dat herken ik hier wel in Valkenburg. Ik hou van deze mensen.” ■

Van zestien naar twaalf

Met de totstandkoming van de nieuwe gemeenten Katwijk en Teylingen daalt het aantal deelnemende gemeenten van Holland Rijnland van 16 naar 12. Hiervoor is een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland nodig. Dat gebeurt medio 2006.

De gemeentelijke herindelingen – van respectievelijk Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg en die van Sassenheim, Voorhout en Warmond – hebben echter al direct gevolgen voor de samenstelling van zowel het Algemeen als het Dagelijks Bestuur van de regio. Het maximaal aantal AB-leden daalt per 1 januari 2006 van 45 naar 40. Het aantal leden in het Dagelijks Bestuur, maximaal acht, hoeft niet af te nemen.

Dagelijks Bestuur

In elk geval eindigt van rechtswege op 1 januari 2006 het DB-lidmaatschap van Jos Wienen en Marc Witteman. Wienen blijft als waarnemend burgemeester van de nieuwe gemeente Katwijk en dus lid van het college. Of Witteman dezelfde status in de nieuwe gemeente Teylingen krijgt was bij het ter perse gaan van deze SamenGevat nog niet bekend. Om opnieuw lid te worden van het Dagelijks Bestuur moeten beiden in januari 2006 door de nieuwe raden worden benoemd als vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur. De nieuwe gemeenteraden moeten ieder voor zich minimaal twee van hun college- of raadsleden benoemen tot AB-lid. In februari 2006 moet het Algemeen Bestuur de eventuele aanwijzing tot DB-lid formeel bekrachtigen.

Algemeen Bestuur

Het totaal aantal deelnemende gemeenten gaat van 16 naar 12. Per 1 januari 2006 is het maximaal aantal AB-leden 40, waarvan maximaal vijf voor nieuwe gemeente Katwijk en maximaal vier voor Teylingen. Het totaal aantal stemmen in het Algemeen Bestuur gaat van 96 naar 92, waarvan 14 voor Katwijk en acht voor Teylingen.

Raadsverkiezingen 2006

Na de raadsverkiezingen van 7 maart 2006 zijn er minimaal (12 x 2 =) 24 AB-leden. Op basis van het aantal inwoners per 1 januari 2006 wordt dan ook opnieuw bepaald hoeveel stemmen elke gemeente krijgt in het AB. De gemeenteraden moeten voor aanvang van de AB-vergadering van 12 april 2006 doorgeven hoeveel leden (minimaal twee) zij voor de komende zittingsperiode van het Algemeen Bestuur willen afvaardigen. Bovendien zal in de vergadering van 12 april het aantal leden van het Dagelijks Bestuur voor de nieuwe zittingsperiode worden vastgesteld en worden de leden van het Dagelijks Bestuur benoemd. ■

Start campagne regionale woonruimteverdeling

Na de AB-vergadering van 14 december start de uitgebreide communicatiecampagne over de nieuwe regionale woonruimteverdeling. Holland Rijnland organiseert deze campagne in samenwerking met de woningbouwcorporaties en huurdersverenigingen. Meer informatie is te vinden op de website www.woonzicht.nl of op de website van Holland Rijnland onder Woonruimteverdeling. ■

Vergaderschema januari-april 2006

Januari

5	DB	Holland Rijnland	09.30
10	PHO EZ	Oegstgeest	17.00
11	PHO Ruimte	Noordwijkerhout	10.00
11	PHO EZ	Noordwijkerhout	13.30
13	PHO V&V	Noordwijkerhout	10.00
13	PHO B&M	Noordwijkerhout	13.30
19	DB	Holland Rijnland	09.30
19	Stuurgroep Pact	Teylingen (gem. huis Voorhout)	14.00
26	PHO SA	Noordwijkerhout	14.00

Februari

2	DB	Holland Rijnland	09.30
15	AB	Oegstgeest	20.00
15	DB	Holland Rijnland	09.30

Maart

2	DB	Holland Rijnland	09.30
16	DB	Holland Rijnland	09.30
30	DB	Holland Rijnland	09.30

April

12	AB	Oegstgeest	20.00
----	----	------------	-------

Installatie nieuw Algemeen Bestuur

Nieuw onderkomen Holland Rijnland

Begin 2006 verlaat de ambtelijke organisatie van Holland Rijnland het kantoor in Lisse en neemt het zijn intrek in een nieuwe ruimte aan het Schuttersveld 9 in Leiden (postcode 2316 XG). De exacte verhuisdatum is nog niet bekend. Dat geldt ook voor de toekomstige telefoon- en faxnummers. Het kantoor van Holland Rijnland ligt centraal in de regio. Het Schuttersveld is vlakbij het station Leiden Centraal en dus uitstekend bereikbaar per openbaar vervoer en per auto.

Het bestuur en de medewerkers van Holland Rijnland en de redactie van SamenGevat wensen u prettige feestdagen en een voorspoedig 2006!

Colofon

Regiomagazine SamenGevat is een uitgave van Holland Rijnland en verschijnt minimaal vier keer per jaar.

Redactieadres: Holland Rijnland, t.a.v. Annemarie Ockeloen-van der Schans, e-mail: aockeloen@hollandrijnland.net
☎ (0252) 46 24 17, 📠 (0252) 46 24 44

Verzendadministratie: secretariaat@hollandrijnland.net
of ☎ (0252) 46 24 00

(Eind)redactie, vormgeving en realisatie:
Seashore Media, Katwijk ZH (www.seashore.nl)

Fotografie: Dick Hogewoning (pag. 2, 6, 8)